

Annáll fjármálamarkaða

Júlí 2002 – júlí 2003

Júlí 2002

Hinn 5. júlí tók gildi ný gengisskráningarvog. Gengisskráningarvog er endurskoðuð árlega í ljósi samsetningar utanríkisviðskipta árið áður. Taflan hér á eftir sýnir nýju gengisskráningarvogina og breytingar frá árinu áður.

Ný gengisskráningarvog 2002 (%)

Lönd	Mynt	Byggt á viðskiptum 2001			
		Út- flut- ingsvog	Inn- flut- ingsvog	Gengis- skráning- arvog	Breyting frá fyrri vog
Bandaríkin.....	USD	22,76	26,89	24,83	-2,16
Bretland.....	GBP	14,60	10,97	12,78	-1,99
Kanada.....	CAD	1,50	0,96	1,23	-0,13
Danmörk.....	DKK	7,78	8,54	8,16	-0,52
Noregur.....	NOK	6,75	6,82	6,78	0,70
Svíþjóð.....	SEK	1,80	5,16	3,48	-0,96
Sviss.....	CHF	2,74	1,28	2,01	0,36
Evrusvæði.....	EUR	38,73	35,43	37,08	5,42
Japan.....	JPY	3,34	3,95	3,65	-0,72
Norður-Ameríka.....		24,26	27,86	26,06	-2,29
Evrópa.....		72,40	68,19	70,30	3,02
Evrópusambandið.....		62,91	60,10	61,50	1,95
Japan.....		3,34	3,95	3,65	-0,73
Alls.....		100,00	100,00	100,00	0,00

Hinn 10. júlí óskaði framkvæmdanefnd um einkavæðingu, fyrir hönd viðskiptaráðherra, eftir tilkynningum frá áhugasömum fjárfestum um kaup á a.m.k. 25% hlut í Landsbanka Íslands hf. og Búnaðarbanka Íslands hf. Leitað var eftir fjárfesti, innlendum eða erlendum, með það að markmiði að efla bankann og samkeppni á íslenskum fjármálamarkaði. Tekið var fram að framangreindur hlutur yrði einungis seldur í öðrum bankanum ef viðunandi verð fengist og viðræður leiddu til sölu. Stefnt væri að því að hlutur í hinum bankanum yrði seldur síðar á árinu.

Hinn 19. júlí var tilkynnt að Íbúðalánasjóður og Lánasýsla ríkisins hefðu undirritað samning um að Lánasýslan taki að sér eftirlit með framkvæmd samnings Íbúðalánasjóðs við viðskiptavaka hús- og húsnæðisbréfa á eftirmarkaði fyrir tímabilið 1. júlí 2002 til 30. júní 2003. Mun formlegt eftirlit Lánasýslunnar með framkvæmdinni hefjast mánudaginn 22. júlí.

Ágúst 2002

Hinn 30. ágúst tilkynnti Seðlabanki Íslands um 0,3 prósentna vaxtalækkun. Vaxtalækkunin tók gildi þann 1. september. Eftir lækkunina voru stýrivextir bankans 7,6%.

September 2002

Hinn 10. september var tilkynnt að ráðherranefnd um einkavæðingu hefði ákveðið að ganga til viðræðna við Samson eignarhaldsfélag ehf. um kaup á umtalsverðum hlut í Landsbanka Íslands hf. Jafnframt var ákveðið að hefja frekari undirbúning fyrir sölu á umtalsverðum hlut í Búnaðarbanka Íslands hf.

Hinn 18. september tilkynnti Seðlabanki Íslands um 0,5 prósentna vaxtalækkun. Vaxtalækkunin tók gildi þann 21. september. Eftir lækkunina voru stýrivextir bankans 7,1%.

Hinn 30. september keypti Sparisjóður Reykjavíkur og nágrennis alla hluti Kaupþings banka hf. í Frjálsa fjárfestingarbankanum hf.

Október 2002

Hinn 15. október tilkynnti Seðlabanki Íslands um 0,3 prósentna vaxtalækkun. Vaxtalækkunin tók gildi þann 21. október. Eftir lækkunina voru stýrivextir bankans 6,8%.

Hinn 21. október var tilkynnt að framkvæmdanefnd um einkavæðingu og Samson eignarhaldsfélag ehf. hefðu náð samkomulagi um kaup Samson ehf. á 45,8% hlutabréfa í Landsbanka Íslands hf. Eftir þessi viðskipti verður eignarhlutur ríkisins í Landsbanka

Íslands hf. um 2,5%. Í kjölfar samkomulagsins var ákveðið að halda áfram sölufæri vegna hlutabréfa ríkisins í Búnaðarbanka Íslands hf. Valdir voru tveir hópar fjárfesta til frekari viðræðna.

Hinn 22. október hækkaði matsfyrirtækið Moody's Investors Service lánsþæfismat skuldabréfa og bankainnstæðna í erlendri mynt vegna skuldbindinga Íslands í Aaa sem er hæsta einkunn sem gefin er. Ísland hafði áður einkunnina Aa3.

Nóvember 2002

Hinn 5. nóvember var tilkynnt að ráðherra nefnd um einkavæðingu hefði ákveðið að gengið yrði til viðræðna við hóp fjárfesta sem samanstóð af Eignarhaldsfélaginu Andvöku, Eignarhaldsfélaginu Samvinnuþryggingum, Vátryggingafélagi Íslands hf., Kaupfélagi Skagfirðinga svf., Keri hf. og Samvinnulífeyrissjóðnum auk einnar eða fleiri erlendra fjármálastofnana um kaup á umtalsverðum hlut í Búnaðarbanka Íslands hf. Ákvörðun þessi var byggð á forsendum framkvæmdanefndar um einkavæðingu og mati breska bankans HSBC á þeim gögnum sem borist höfðu frá þeim tveimur aðilum sem nefndin hafði átt í viðræðum við.

Hinn 6. nóvember tilkynnti Seðlabanki Íslands um 0,5 prósentna vaxtalækkun sem tók gildi 11. nóvember. Eftir lækkunina voru stýrivextir bankans 6,3%.

Hinn 12. nóvember hóf Hagstofa Íslands að birta tvær kjarnavísitölur til að mæla undirliggjandi verðbólguþróun. Í yfirlýsingu ríkisstjórnar og Seðlabanka Íslands frá 27. mars 2001 um verðbólguþróun og breytta gengisstefnu var gert ráð fyrir því að þess yrði farið á leit við Hagstofu Íslands að hún reiknaði eina eða fleiri vísitölur sem nota mætti til að meta undirliggjandi verðlagsþróun eins og nánar yrði samið um á milli Hagstofunnar og Seðlabankans. Kjarnavísitölur 1 og 2 eru afrakstur þeirrar vinnu. Báðar eru byggðar á sama grunni og vísitala neysluverðs en hin fyrri undanskilur verð grænmetis, ávaxta, búvöru og bensíns og hin síðari til viðbótar verð opinberrar þjónustu.

Hinn 18. nóvember tilkynnti matsfyrirtækið Standard & Poor's að það hefði breytt horfum um lánsþæfi Íslands úr neikvæðum í stöðugar. Um leið staðfesti fyrirtækið lánsþæfiseinkunnir Íslands, bæði einkunnina AA+/A-1+ fyrir lán í íslenskum krónum og A+/A-1+

fyrir lán í erlendri mynt. Helstu ástæður fyrir breyttu mati voru bætt ytri staða íslenska þjóðarbúsins, árangur sem náðst hafði í sölu ríkisbankanna og áframhaldandi góð afkoma bankanna að afloknu skeiði sem einkenndist af útlánaþenslu.

Desember 2002

Hinn 10. desember var tilkynnt að sænska fjármálaeftirlitið hefði veitt samþykki sitt fyrir yfirtöku Kaupþings banka hf. á JP Nordiska bankanum í Stokkhólmi. Þar með var yfirtöku Kaupþings banka á JP Nordiska lokið.

Hinn 12. desember tilkynnti Seðlabanki Íslands um 0,5 prósentna vaxtalækkun sem tók gildi 17. og 21. desember. Eftir lækkunina voru stýrivextir bankans 5,8%.

Janúar 2003

Hinn 3. janúar undirrituðu viðskiptaráðherra og fjármálaráðherra samning f.h. íslenska ríkisins við Samson eignarhaldsfélag ehf. um kaup Samson á 45,8% hlutabréfa ríkisins í Landsbanka Íslands hf.

Hinn 6. janúar sagði Kauphöll Íslands upp aðildarsamningi Fjárverndar-Verðbréfa hf. að Kauphöllinni. Uppsögnin tók gildi 7. janúar 2003. Ástæða uppsagnarinnar var viðvarandi vanefndir á greiðslu aðildargjalda.

Hinn 16. janúar undirrituðu viðskiptaráðherra og fjármálaráðherra samning f.h. íslenska ríkisins við Eglu hf., Vátryggingafélag Íslands hf., Samvinnulífeyrissjóðinn og Eignarhaldsfélagið Samvinnuþryggingar um kaup þeirra síðarnefndu á 45,8% hluta ríkisins í Búnaðarbanka Íslands hf. Egla er hlutafélag í eigu þýska bankans Hauck & Aufhäuser Privatbankiers KGaA, Kers hf. og Vátryggingafélags Íslands hf.

Febrúar 2003

Hinn 4. febrúar staðfesti Fjármálaeftirlitið að Samson eignarhaldsfélag ehf. væri hæft til að fara með virkan eignarhlut í Landsbanka Íslands hf.

Hinn 4. febrúar staðfesti alþjóðlega matsfyrirtækið Moody's Investors Service A3 / Prime 2 / C lánsþæfismat á Landsbanka Íslands hf.

Hinn 6. febrúar hóf Seðlabanki Íslands að kaupa 1,5 milljónir Bandaríkjadala hvern virkan dag á innlendum millibankamarkaði í stað þriggja daga í viku áður.

Hinn 7. febrúar var tilkynnt að Kaupþing banki hf. hefði fest kaup á fjármálafyrirtæki í London, BMY Corporate Finance Limited, en nafni félagsins var breytt í Kaupthing Limited. Félagið hefur leyfi breska fjármálaeftirlitsins (FSA) til fyrirtækjaþjónustu.

Hinn 10. febrúar tilkynnti Seðlabanki Íslands um 0,5 prósentna vaxtalækkun sem tók gildi 11. og 18. febrúar. Eftir lækkunina voru stýrivextir bankans 5,3%.

Hinn 12. febrúar var tilkynnt að breska fjármálaeftirlitið (FSA) hefði samþykkt breytingu á yfirráðum Heritable Bank Limited sem stafaði af kaupum Samson eignarhaldsfélags ehf. á 45,8% hlut í Landsbanka Íslands hf. FSA staðfesti þar með kaup Samson eignarhaldsfélags ehf. á Landsbanka Íslands hf. að því leyti sem snýr að starfsemi Landsbankans í Bretlandi.

Hinn 25. febrúar lauk sölu ríkissjóðs á 2,5% hlutafjár í Landsbanka Íslands. Eignarhlutur ríkissjóðs í Landsbankanum er einn eftir þessa sölu.

Hinn 28. febrúar tilkynnti Seðlabanki Íslands um breytingu á bindiskyldu lánastofnana í Seðlabanka Íslands. Hinn 21. mars verða bindihlutföll, þ.e. hlutföll innlánsbindingar lánastofnana, sem voru 1,5% og 4%, lækkuð í 1% og 3%. Frá 1. apríl er svigrúm lánastofnana til að nýta bundið fé til tryggingar fyrir uppgjöri í greiðslukerfum takmarkað við helming umsáminnar tryggingarfjárhæðar. Þessi takmörkun er til þess ætluð að tryggja að lánastofnanir hafi svigrúm á bindireikningi til að mæta sveiflum í lausafjárstöðu.

Mars 2003

Hinn 7. mars lauk sölu ríkissjóðs á 9,11% hlutafjár í Búnaðarbanka Íslands hf. Eignarhlutur ríkissjóðs í Búnaðarbankanum hf. er einn eftir þessa sölu.

Hinn 18. mars staðfesti Fjármálaeftirlitið hæfi Eglu hf., Eignarhaldsfélagsins Samvinnutrygginga hf., Samvinnulífeyrissjóðsins og Vátryggingafélags Íslands hf. til að fara með virkan eignarhlut í Búnaðarbanka Íslands hf.

Hinn 27. mars var tilkynnt að stjórn Kaupþings banka hf. og bankaráð Búnaðarbanka Íslands hf.

hefðu ákveðið að hefja formlegar viðræður um samvinnu eða sameiningu bankanna.

Hinn 31. mars staðfesti alþjóðlega matsfyrirtækið Fitch Ratings lánshæfiseinkunnir Íslands, AA- fyrir langtímaskuldbindingar í erlendri mynt, AAA fyrir langtímaskuldbindingar í íslenskum krónum og F1+ fyrir skammtímaskuldbindingar í erlendri mynt. Horfunum á mati langtímaskuldbindinga var breytt úr neikvæðum í stöðugar. Helstu ástæður fyrir breyttu mati eru styrkur íslenska hagkerfisins og hröð aðlögun þjóðarbúsins í átt til jafnvægis. Að mati Fitch er erlend skuldastaða helsta hindrunin fyrir bættu lánshæfismati.

Apríl 2003

Hinn 8. apríl tilkynnti alþjóðlega matsfyrirtækið Moody's Investors Service að lánshæfismat Íslandsbanka hf. hefði verið hækkað. Langtímaeinkunn bankans var hækkuð úr A2 í A1, einkunn vegna vikjandi lána úr A3 í A2 og einkunn vegna fjárhagslegs styrkleika úr C+ í B-. Einnig var skammtímaeinkunnin P-1 staðfest.

Hinn 10. apríl tilkynnti alþjóðlega matsfyrirtækið Moody's Investors Service að skammtímaeinkunn Búnaðarbanka Íslands hf. hefði verið hækkuð úr P-2 í P-1. Langtímaeinkunn bankans var staðfest og er A3 og fjárhagslegur styrkleiki er C.

Hinn 10. apríl tilkynnti alþjóðlega matsfyrirtækið Moody's Investors Service hækkuð á lánshæfiseinkunn Landsbanka Íslands hf. til skamms tíma úr P-2 í P-1. Jafnframt var staðfest lánshæfismatseinkunn A-3 til langs tíma.

Hinn 14. apríl var tilkynnt að bankaráð Búnaðarbanka Íslands hf. og stjórn Kaupþings banka hf. hefðu samþykkt að leggja til við hluthafafundi bankanna að þeir yrðu sameinaðir. Fyrirhugað heiti hins nýja sameinaða banka er Kaupþing Búnaðarbanki hf.

Hinn 28. apríl var tilkynnt að Búnaðarbanki Íslands hf. hefði gengið frá samkomulagi um sölu á starfsemi sinni í Lúxemborg. Kaupandinn er Landsbanki Íslands hf. Samkomulagið er háð fyrirvara um að samruni Búnaðarbanka Íslands hf. og Kaupþings banka hf. verði að veruleika eigi síðar en 1. júní 2003.

Mái 2003

Hinn 8. maí sendi Íslandsbanki hf. Fjármálaeftirlitinu tilkynningu þess efnis að bankinn hygðist opna útibú í Lúxemborg.

Hinn 22. maí var tilkynnt að Búnaðarbanki Íslands hf. og Landsbanki Íslands hf. hefðu skrifað undir endanlegan samning um eigendaskipti að Bunadarbanki International S.A. í Lúxemborg.

Hinn 26. maí lauk undirbúningi formlegrar sam- einingar Búnaðarbanka Íslands hf. og Kaupþings banka hf. eftir að hluthafar bankanna höfðu sam- þykkt samrunann. Daginn eftir tilkynnti Fjármála- eftirlitið, með vísan til laga, að stofnunin samþykkti samruna fyrirtækjanna.

Júní 2003

Hinn 11. júní 2003 undirrituðu bankastjórar seðla- banka Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar samkomulag (e. Memorandum of Under- standing) um viðbrögð við fjármálaáfallum. Sam- komulagið á við þegar alvarleg vandamál steðja að banka með höfuðstöðvar í einu Norðurlandanna og jafnframt með starfsstöð í öðru norrænu ríki.

Hinn 19. júní skýrði matsfyrirtækið Standard & Poor's frá því að það staðfesti allar lánsþæfis- einkunnir Íslands, þar með taldar einkunnirnar AA+/A-1+ fyrir lán í íslenskum krónum og A+/A-1+ fyrir lán í erlendri mynt. Fyrirtækið telur horfur um lánsþæfiseinkunnirnar vera stöðugar.

Júlí 2003

Hinn 4. júlí tók gildi endurskoðuð gengisskráningar- vog krónunnar í ljósi utanríkisviðskipta ársins 2002 (sjá meðfylgjandi töflu).

Ný gengisskráningarvog 2003 (%)

Byggt á viðskiptum 2002

<i>Land</i>	<i>Mynt</i>	<i>Út- flutn- ingsvog</i>	<i>Inn- flutn- ingsvog</i>	<i>Gengis- skráning- arvog</i>	<i>Breyting frá fyrri vog</i>
Bandaríkin	USD	22,17	27,29	24,73	-0,10
Bretland	GBP	14,10	10,59	12,35	-0,43
Kanada	CAD	1,33	0,84	1,09	-0,14
Danmörk	DKK	7,56	8,93	8,24	0,08
Noregur	NOK	6,04	6,78	6,41	-0,37
Svíþjóð	SEK	1,71	5,12	3,42	-0,06
Sviss	CHF	1,51	0,91	1,21	-0,80
Evrusvæði	EUR	42,38	35,76	39,07	1,99
Japan	JPY	3,20	3,78	3,48	-0,17
Alls.....		100,00	100,00	100,00	0,00
<i>Norður-Ameríka.....</i>		23,50	28,13	25,82	-0,24
<i>Evrópa</i>		73,30	68,09	70,70	0,41
<i>Evrópusambandið..</i>		65,75	60,40	63,08	1,58
<i>Japan</i>		3,20	3,78	3,48	-0,17